plantaginis emẽdat & folia radiceſq; cõmẽducata:uel ſi rheumatiſmo laboret os:Vlcera fetorẽq; q̃n
queſoliom Vlcera pſylium Cõpoſita quoq; adfetorẽ uel maxime pudendum uitiũ trademus Ergo
folia myrti & lentiſci pari pondere gallæ ſyriacæ dimidium pondus ſimul terere in uino uetuſto ip
ſa mandare matutino optimum eſt. Vel hedræ baccas cũ caſia & myrrha pari põdere ex uio Narib⁹
utiliſſimũ ẽ dracõtii ſemen corticũ ex melle :etiã ſi carcinomata in iis ſunt Sigillata hyſopo emẽdã
tur.Stigmata in facie mãdragora illita delet.

CAII PLINII SECVNDI NATVRALIS HISTORIAE LIBER XXVI.

PROOEMIVM.

Reliquæ per morborum genera mediciæ:& de nouis morbis:& de lichene quid ſit:& quãdo primũ
in italia cœperint:& de carbunculo:& de elephanciaſi:& coo. Cap.i.

SEnſit & facieſ hominum nouos omniq; æuo priore incogitos non italiæ modo
uerum etiam uniuerſe prope europæ morboſ Tunc quoq; nec tota itala nec per
illyricum galliaſue aut hiſpaniaſ magnopere uagatos:aut alibi q̃ romæ circaque
ſine dolore quidem ullo:aut ſine pernicie uitæ: ſed tãta fœditate ut quæcunque
mors præferenda eſſet Grauiſſimũ ex iis lichenas appellauere græco nomine:
latine quoniam amento fere oriebatur ioculari primum laſciuia. ut eſt procrax
natura multorũ in alieni miſeriis Mox & uſurpat uocabulo mentagrã:ocupãtem mutis & intuitus
totoſq; utiq; uultus oculis tantum ĩmunibus:deſcendentẽ uero &in colla pectuſq; ac manus fœdo
cutis furfure nonfuerat hæc lues aput maiores patreſq; noſtros Et primum Tibe rii Claudii Cæſaris
pricipatu medio irrepſit in italia quodã peruſio equite romão quæſtorio ſcriba cũ in Aſia apparuiſ
ſet:inde cõtagionẽ eius importãte.nec ſenſere id malũ fœminæ:aut ſeruitia:plebeſq; hũilis aut me
dia ſed proceres ueloci trãſitu oſculi:maxime fediof multoꝝ:qui perpeti medicinã tulerauerãt cica
trice q̃ morbo.Cauſticis nãque curabatur:niſi uſq; in oſſa corpus exuſtũ eſſet nõ rebellãte tedio. Ad
ueneruntq; ex ægypto genitrice taliũ uitioꝝ medici hãc ſolam operam afferentes magna ſua p̃da
Siquidem certũ eſt manlliũ Cornutum ex prætoriis legatum aquitanicæ prouintiæ ſeſtertia.cc.elo
caſſe in eo morbo ad curãdũ ſeſe.Vcciditq; ſæpius:ut noua contra genera morboꝝ gregatim ſenti
rentur.Quo mirabilius quid poteſt repere.aliqua gigni repente uitia terrarũ in parte certa.certiſq;
membris hominũ:uel ætatibus:aut etiã fortunis tanq̃ malo eligente:hæc ĩ pueris graſſari: illa ĩ adul
tis:hæc proceres ſentire:illa pauperes.L.paulo.Qu.Martio cenſoribus primũ in italia carbũculũ ue
niſſe:annalibus conſcriptũ eſt peculiare narbonenſis prouinciæ:m alũ:quo duo conſulares obiere:
cõdẽtibus hæc nobis:Eodem anno Iulius Rufus &.Qu.Locanius Baſſus.ille medicoꝝ iſcitia ſect⁹:
hic uero pollice leuæ manus euulſo acu ab ſemetipſo tã parua uulnere ut uix cerni poſſet. naſcitur
in occultiſſimis corpoꝝ partibus:& plerunq; ſub lingua duricia rubens uariis modis . ſed nigricẽs
capite alias liuida corpus intendens neq; intumeſcens:ſine dolore.ſine:pruritu.ſine alio q̃ ſomni in
dicio:quo grauatos in triduo aufert:aliquãdo horrorẽ afferens circaq; puſtulas paruas:rarius feriẽs
ſtomacnũ.Fauceſq; cũ inuaſerit ociſſime exanimãs.Diximus elephantiaſin ante pompei magni æta
tẽ nõ accediſſe in in italia.& ipſam.a facie ſæpius incipientẽ in nare prima ueluti lenticula mox in
ualeſcente per totũ corpus maculoſa uariis coloribus & inæquali cũte alibi craſſa. alibi tenui dura
ceu ſacbie aſpera ad poſteꝝ uero nigreſcente:& ad oſſa carnes apprimente intumeſcẽtibus digitis ĩ
pedibus manibuſq;.Aegypti peculiare hoc malũ:& cũ in reges incidiſſet.populis funebre. Quippe
in balneis folia tẽperabẽtur humano ſanguine.ad medicina eam.& hic quidẽ morbus in italia cele
riter reſtinctus eſt:ſicut & ille quem gemurſam appellauere priſci ĩter digitos pedũ naſcentẽ ẽt noie
obliterato.idipſũ mirabile.alios deſinere in nobis morbos.alios durare.ſicuti colũ.Tiberii Cæſaris
principato irrepſit id malũ.nec quiſquã prior imperatore ipſo ſenſit.magna ciuitatis ambage cũ edi
cto eius excuſantis:ualitudinẽ legeret nomen incognitũ.Quid hoc eſſe dicem⁹:aut quas deoꝝ iras
parũ enim erant hõi cætera morboꝝ genera:cũ ſupra:ccc.eſſent niſi etiam noua timerent . neq; ipſi
homines pauciora ſibi opere ſuo negocia importãt:hæc apud priſcos erant quæ memoramus reme
dia medicinã ipſa quodam modo rerum natura faciente & diu fuere.

lichanius
Dioſc.

Laus Hippocrates Cap.ii.

HIppocratis certe qui primus medendi præcepta clariſſime cõdidit.referta hærbaꝝ mẽtio
ne inuenimus uolũina:nec minus dioclis Cariſtii qui ſecũdus ætate famaq; extitit.itẽ pra
xagoræ & Cryſippi.ac deinde eraſiſtrati.erophilo quidẽ ſubtilioris ſectæ conditori ante
omnes celebratam rationem eam paulatim uſu efficaciſſimo rerum omnium magiſtro peculiariter

SLUB
Wir führen Wissen.
http://digital.slub-dresden.de/id469601345/386
UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
FREIBERG